דף/עמוד TIME
חן 2:03:12 - הקלטה על פי יב
אית 46:38
בכור 49:55
ליטא 59:46
טנאמר 1:06:18

חד גיסא ניגרא וחד גיסא נהרא· פירש רבינו חננאל שדה אשר מזרחה ומערבה ומערבה ודרומה מושך ניגרא חולקין אותה בקרנא זוית דרום לצפון

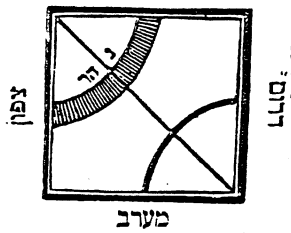

פירוש חולקין אותה באלכסון מקרן מזרחית לפונית לקרן מערבית דרומית ויהיה לכל אחד לד אחד ניגרא ואחד לד נהרא וכל היכא דמשיך נהרא או ניגרא קרוי חד גיסא: **אית** דינא דגוד לו אגוד· גרסא לר"י דאפילו בדמיס יקרים הרבה יותר משויין יכול לומר לו לו גוד לו אגוד ואין גרסא לר"י דא"כ (יוכל לסלק אחד אה חבירו ע"י עילוי דמיס) (ד) בתלל) שאין בה דין חלוקה: **בכור** ופשוט שהיא להן כו' · **ולמה** דאמאי נקט בכור ופשוט ולא נקט פשוט ופשוט **ואומר** ר"ל דפשוט ופשוט ניחא ליה שיעבוד לזה יום אחד ולזה יום אחד אבל בכור ופשוט קשיא ליה אם יעבוד לבכור ב' ימים הרי נטל הבכור יותר מפי שנים שאם יש עיר רחוקה מהלך יום אחד שמשתכרים בה הרבה שיש שם שחורה בזול ופשוט שאין לו שהות אלא יום אחד לא יוכל לילך שם והבכור שיש לו ב' ימים יכול לילך שם ומשתכר יותר הרבה מפשוט **ומשני** דמ"מ כך חולקין ר"ש מפרש דאהכי נקט בכור ופשוט משום דאמר דמי שהיה נשוי (כתובות דף נג:) דשור אחרישה ועומד אחרישה דא"ע השכר לאמצע אע"פ שאין לזה כי אם מנה ולזה מאתים ולהכי עדיך כילד יעשו דעכשיו אין הבכור נוטל פי שנים ומשני דעובד לזה יום אחד ולזה ב' ימים ולא דמי לשור אחרישה ועומד אחרישה

ר"ישא שפחה חלו* יכול· ואע"ג דאמר בהבא על יבמתו (יבמות דף סב· ושם ד"ה הכל) דהכל מודים בעבד שאין לו חיים ולא קיים פריה ורביה והכא נמי אם ישא שפחה לא קיים כיון שהולד מתייחס אחריה ואפי' **שבת" לא קיים כדמשמע התם דשבת תלוי בפריה ורביה מ"מ אור"י (ה) לא כופין לרבו לעשותו בן חורין משום פריה ורביה אם היה יכול לקיים אפי' שבת-כל דהו כיון שהוא אנוס: **שנאמר** לא תהו ברואה וגו' הא דלא מייתי קרא דפרו ורבו משום דלשבת ילדה' שייך אפי' בלד עבדות, ואליה שפחה ואליה בת חורין ג) דלא כפו את רבה לשחררה אלא משום שנהגו בה מנהג הפקר הא דלא כפו אותו משום שבת דשמא אפילו כשתעשה בת חורין לא תקיים משום דלא מפקדת אפריה ורביה כדאמרינן בהבא על יבמתו (שם דף סב: ושם) דאיתתא לא מפקדת אפריה ורביה אבל עבד כשיהיה בן חורין ע"כ יקיים ר"י מפרש דלכך לא נקט קרא דפרו ורבו משום דפטור הוא מאותה מצוה כיון שהוא אנוס וכדי שיתחייב בה לא כפינן לרבו לעשותו בן חורין דא"כ כל העבדים נכוף רבם לשחררם כדי שיתחייבו בכל המצות ולכך נקט קרא לא תהו ברואה משום (ג) שהיא מצוה בה ומשום הכי כפינן ובפ"ב דמגילה (דף כז·) נמי מייתי להאי קרא משום הכי גבי אין מוכרין ספר תורה אלא ללמוד תורה ואישה אשה ללמוד תורה דאמר מר גדול ת"ת שמביא לידי מעשה, אישה אשה נמי לא תהו ברואה אלא לשבת ילדה:

* בשעת שעלו לביס נה מנה ונה מאתים

* ע"ל בשבת ודל"ל מה הוא בהבאור שאינו בסברו על ר"שאין יקום

* מסברת הגיגל = פרכות אל"ם

** ר"ש מס: יח

ר' כה אמר ר' בוכא בשם רב יוסף לא תהי ברואה ואעפ"ה הוא כוונה לא תהי ברואה לשבת ובכה אני לי ואין עוד

תקנ"ל/מהנה דה אמר

ר"ל/ר"בא חולקים אם נתן לזה אד או אגוד אפילו בדמים יקרים הרבה יותר משויין

מסורת השי"ס

א) תוס' יבמות פח· ערכין ב: עדיות פ"א מי"ג [גיטין מא·] : ב) לקמן קעב· : ג) [יבמות סו·] :

הגהות הב"ח

(ד) תוס' ד"ה אית וכו' ע"י עילוי דמיס בדבר בתין בה דין חלוקה: (ה) ד"ה ליכא וכו' אור"י דלא כופין : (ו) ד"ה שנאמר וכו' לא תוהו ברואה משום שמשמע מצוה רבה :

* כל זה ר' יעקב עי' ריטב"א בדבר שאין בה דין חלוקה בבל מבר"א

* דמי לא לה דין אד או אגוד אם בבטל ובטל ר' מקרא לשאל איך הי' הלוקה

כופין

לת רבו · אע"פ חמתי כופין ליתי עשה דפרו ורבו וידהה לא
תעשה" דלא יהיה קדם"ו וחומר רבינו יצחק מדבעידנא דמיעקר לאו לא מקייים עשה דמשמעת הערלה קא עקר ללאו, ועשה דפרו ורבו לא
מקייים עד גמר ביאה ועוד דהיא דאורייתא ליכא לו דלגבי דידה ליכא עשה ועוד אפי' מפקדא (ז) אלא אפשר לה באחר ועוד כיון דאפשר לקיים
שניהם ע"י כפיה לא דחי, אע"פ היכי כפינן לשחררו והא אמרי' בפ' השולח (גיטין דף לח: וסס) דכל המשחרר עבדו עובר בעשה וכי תימא מצוה
שאני וכי אומרים לו לאדם חטא כדי שיזכה חבירך כדאמרי' בריש שבת (דף ד· וסס ד"ה וכ) והא דמשחרר ר"א עבדו בהשולח (גיטין סס) שנכנס לבית
הכנסת ולא מצא סס י' אתם מסוס דר"א גופיה עשה מצוה בלך שהשליח המצוה דאמר נמי בפ' בכל מערבין (עירובין דף לב: וסס ד"ה ולא)
דניחא ליה לאחבר למיעבד איסורא ולא ליעבד עם הארץ איסורא רבה אתם מסוס דקא עביד עם הארץ איסורא על ידו אל חבר דקא
מאכיל ליה טבל אלא מאי ר"י דמסוס מצוה רבה מוסר לו עצמו רבו דעובר בעשה כדאמרי' ריש תמיד נשחט (פסחים דף נט· וסס ד"ה אתי) אין לך דבר
שמתעכב אחר תמיד של בין הערבים אלא קטרת ואברים ופסח ומחוסר כפורים דערבי פסחים' ומפרש התם מסוס דאתי עשה דפסח שיש
בו כרת ודחי עשה דהשלמה אלמא קעבר בהן לעשה דהשלמה כדי שיקיים מצות פסח אע"פ חמתי כופין וימכור עצמו
בעבד עברי (למ"ד בפ"ק דקדושין (דף יד: וסס) מוכר את עצמו רבו מוסר לו שפחה כנענית ולמ"ד נמי דאפי' אין לו בית (ה) רבו מוסר
לו שפחה כנענית) אלא"ג דאין עבד עברי נוהג אלא בזמן שהיובל נוהג כדאמרי' בפ' האומר בקדושין (דף סס· וסס) הא בבית שני נהג
יובל כדפי' ר"ת בהשולח (גיטין דף לו· ד"ה בזמן) גבי הלל תקן פרוזבול אלא דאין זה תקנה, דאסור למכור עצמו בעבד עברי כדאמרינן
בפ"ק דקדושין (דף כב:) אמר שמעה על הר סיני כי לי בני ישראל עבדים וגו' אע"פ ויש אומרים אין שפחה וחליצה בת חורין ונהי דאינו יכול
לקדשה דאתי לד עבדות ומשתמש בלד אשת איש (ס) ישאנה בלא קדושין כדאמר ליקח שפחה כו' משמע דאי הוה מותר בשפחה לא כפינן
לרבו אע"ג דאין קידושין תופסין בשפחה מ"מ היה עושה בלא קידושין דאשה דהשתא נמי אתי לד עבדות ומשתמש בלד חירות אלא דמי לפרדה
דאמר בפרק אותו ואת בנו (חולין דף עט· וסס) דמרביעין עליה מינה אלא אמר דאתי לד חמור ומשתמש בלד סוס דהתם בלאים כתיב דמשמע
שני מינים דומיא דשור וחמור דאחליפה, ופרדה מין אחד בפני עצמו (י) ומטעם זה מותר לרכוב עליה אע"פ ויש אומרים ממזרת דלד עבדות
מותר בממזרת כדתנן בהאומר בקדושין (דף סס·) יכולין ממזרין ליטהר כילד ממזר עושה שפחה ובני חילופם נמי מותר כדתנן בפרק
עשרה יוחסין (שם דף סס·) ממזרים וחרורים מותרין לבא זה בזה אלא דאין זה תקנה להרבות ממזרים בישראל אע"פ ויש אומרים
דחרורי וגתיני מותרין לבא זה בזה כדתנן בפ' עשרה יוחסין (שם) ולד עבדות נמי מותר בגתינה דאמר בריש יש מותרות (יבמות דף פה:) ממזרת
ונתינה לישראל איכא ביניהו למ"ד מפני שמרגילה הא [היא] מרגלה ליה פי' שיכול להכשיר זרעו ע"י בנו שישא שפחה אלא לעולם אסור נתין
בשפחה מ"מ מרגלה ליה כיון שיכול להכשיר אפי' ע"י איסור דהאי גברא לא איכפת ליה באיסור דהא נסיב ממזרת אלא אע"פ ומ"מ
דאסור נתין בשפחה, וממזר מותר, הא נתין נמי הוי מפסולי קהל כמו ממזר דכתיב לא תתחתן בם אלא משום דממזר קדם ועומד
לפי שעולד מאיסור חמור דלא תפסי קדושין ולכך לא מיתסר בלאו "דלא יהיה קדש" אלא בזכור ובהמה אין להתירו אפי' למאן דמפיק לה
בפרק ד' מיתות (סנהדרין דף נד:) מולא יהיה קדש דאין להתירו בקדישות אלא באותן שהיא בא ממנו, ומקדישות דזכור ובהמה לא בא אע"פ ומ"מ
דגירי וחרורי מותרין בנתינה ואסורין בשפחה ואע"ג דתרוייהו תייבי לאוין אלא דגתיני דתפסי בהו קדושין גמרינן משאר פסולי קהל כנון
ממזרי ומואבי מצרי ואדומי דמותרין בקהל גרים דלא איקרי קהל אבל שפחה דלא תפסי בה קדושין לא יצפא מיניהו:

סמט

השותפין

(26) תוספות הר"ש (דף א')

(נעיל) שמע מינה דליכא דגוד אלא אע"פ שאין העבד נותן לו דמים מיד אלא כותב לו שטר
על דמיו ואע"ל דמשמע מסוס דלא יבמלוהו דכופין הא אלא דכופין בכל ענין אפי' יתן דמיו: *אם עשאן לשכר כו' · לאו דוקא לענין
עשאן לשכר דהוא הדין אפילו עשאן
לעצמו אלא שמוצא להשכיר:

* ואם יש לזכרים אין בעיר יכול לעבד את בני אדם אלא אם חלקי בהכרות

הגהות הב"ח

(ז) ד"ה כופין וכו' ועוד אפילו מפקדא אפרו ורבו אפשר לה באחר: (ה) בא"ד ולמ"ד נמי דאפי' אין לו בנים ואשה רבו: (ע) בא"ד בלד אשה אלא אם מכל מקום ישאנה בלא קידושין וכו' מותר בשפחה לא הוה כפינן: (י) בא"ד בפני עצמו הוא ומבעם:

* לאחרון הא לא בני לא כייבינן ליה ולא אי החלי עבד לאחר אחקלף בדמים ואתן לך בחלק

דף/עמוד
כופין 1:15:52
טמא 2:07:00
אות 2:10:50

תקבל/מבנה דף כופין רוח בחוט מלא בדאות חילוקים מבפ"ת האדון לאחרר חלקו אחלי עבד אחלי בן חורין כדי לבדוק יבמ"ל אל בעבד יבא אחריו דחיב - אל כן יפרעו פיאונים:

△ קושיא = בעיה חלוקת "אמאי כופין" - בדאות בהאונות מתבטלות אל כלי אלא אלאונה נתן לבעל ובכך אין בזיק לבעות אל האדון לאחרר

▽ דחיות/תירוצים

⬠ באיכות אלאונה חלאו כדי שיבא אחרים - אין יכולין בדי לגאל בעבד אסור

▽ "המ"-תירוצים

▽ "טש"-בדאות

המתבטלות אל טאונין עם נטיית אזנות:

1) חלי שבחר חלי בת חורין מאצרת

2) נתינה זבבך חלי בן חורין חלי בעבד חלי בן חורין אל בעבד לבעות אות בכל לעבדנו

⬠ מאצל אותך בו:

חלי בן חורין עבד — חלי בן חורין (חרורין)

מקנה

טאלות בדבר בהבדלים באיסורי חיתון

תאורות

ואי"ט

** טבחה

אסור - מאכל נתין — מאכל

(00) גירי וחרורי מותר - אסור נתינה — טבחה